

تمرینات درس روش تحقیق

تمرین شماره ۱

۱- با توجه به نکات آموزش داده شده برای نگارش بیان مسأله، نقاط ضعف سه بیان مسأله زیر را بیان نمایید.

بیان مسأله یک

عنوان: به کار گیری اصول پالیمپسیست در طراحی بدنه های تاریخی شهری
(نمونه ی موردی سر در کارخانه کبریت زنجان)

با توجه به اهمیت هویت در شهرها و بناهایی یادمانی که می توانند با توجه به اهمیت یافتن روز افزون مقوله هویت در شهرها و اینکه چگونه می توان به شهرها هویت بخشید و یا هویت از دست رفته آنها را زنده نمود سبب گردید تا طراحان فضاهای شهری به فکر بازنده سازی اماکن تاریخی و بناهای یادبودی بیفتند که در گذر سال ها مورد بی توجهی قرار گرفته و گرد فراموشی بر روی آنها نشسته است فضاهایی که در گذشته بالاترین سطح از نظر کالبد و محتوا بودند و امروزه تنها کالبدی کهنه از آنها بر جای مانده است گذشت سالها و پیشرفت سریع علم و تکنولوژی در دهه های اخیر مسبب تغییر ذائقه مردم به سمت تجدد و توجه به آن چیزی شد که نشانی از مدرنیته و نوگرایی داشت حاصل این پیشرفت ها انقطاع گذشته و کم رنگ شدن سنتها و چیزهایی بود که می توانستند نه تنها هویت بخشی نمایند بلکه این توان را نیز داشتند که فضاهایی باشند جذاب برای شهروندان و گردشگرانی که از شهرها دیدن می کنند. اما موضعی که در این مقاله سعی شده به آن بیشتر توجه شود بهره گیری از تکنولوژی امروز برای زیبا سازی و باز گرداندن هویت به فضاهای دیروز است استفاده از طیف های نوری متنوع در قالب نقوشی طراحی شده که همچون لباسی زیبا کالبدی بی روح و سرد بناهای قدیمی در بر نمی گیرند و جانی دوباره به این فضاها و هویتی شایسته به شهرها می بخشند از روشهای به روزی است که به جای خود را در شهرهای بزرگ و جذاب دنیا باز نموده است و هر سلیقه و ذائقه ای را پاسخگوست طراحان فضاهای شهری با علم به اینکه این روش هم تنوع بالایی دارد و هم دارای پویایی و جذابیت خاصی است از نظر هر بیننده ای را به سمت خود جلب می نماید و در نهایت شیوه ای ارزان و مطابق با سلايق امروزی است سعی در گسترش آن در فضاهای شهری گذشته می باشد. راهی که می توان در ایران نیز با استفاده از تجارب جهانی پی گرفت و آن را در بناهای قدیمی این خاک بومی ساخته و استفاده نمود.(نگارنده)

بیان مساله (دو)

عنوان: بررسی نقش توسعه پایدار در شکل‌گیری منظر شهر
(منظر شهری پایدار)

شهرها به عنوان محل زندگی انسان‌ها دارای گستردگی‌ها و پیچیدگی‌های خاص خود هستند در زیر مهم‌ترین چالش‌های موجود در شهر مطرح می‌شود:

۱. شاید یکی از دقیق‌ترین عباراتی که در وصف اهمیت خیابان و محیط بصری شهر ارائه گردیده است گفته جین جیکوبز باشد؛ او می‌گوید: "وقتی به شهر می‌اندیشید چه چیز به خاطر خواهد آمد؟ خیابان‌های آن! هنگامی که خیابان‌های شهر زیبا و جالب باشد آن شهر سرزنده، و زمانی که خیابان‌های شهر زشت و خسته کننده باشد، آن شهر ملال آور به خاطر آورده خواهد شد." اساساً منظر شهری، سطح تماس "انسان" و "پدیده شهر" است و از این رو بخش قابل توجهی از دانش، عواطف و رفتار محیطی شهروندان تحت تأثیر آن شکل می‌گیرد. اهمیت منظر شهری، به عنوان واسطه میان انسان و پدیده شهر، به اندازه‌ای است که برخی اوقات در تعریف طراحی شهری گفته‌اند "طراحی شهری مدیریت منظر شهری (منظر عینی و ذهنی) است (گلکار ۱۳۸۷ ص ۲).

۲. با رشد و گسترش شهرها تقاضا برای توسعه پایدار شهری و شهر پایدار مهم‌ترین چالش فرا روی بشر قرن بیست و یکم است و جست و جو برای یافتن شهر ایده آل یعنی آن شکلی از شهر که بتواند هم امتیازات تکنولوژیک و هم روحیه سالم زندگی شهری را بیان کند از گذشته مورد توجه شهرسازان بوده است. در دهه پایانی قرن بیستم با توجه به رشد فزاینده نگرانی‌های زیست محیطی و بروز برخی بحران‌های اکولوژیکی در نتیجه ناپایداری محیطی، جست و جو برای یافتن فرم شهر ایده آل جای خود را به این که "فرم شهری پایدار کدام است؟" داده است (مثنوی ۱۳۸۱ ص ۱).

۳. به دنبال طرح مسائل جدی زیست محیطی، مبحث "توسعه پایدار" به طور رسمی در دستور کار سیاسی سازمان ملل و کشورهای عضو قرار گرفت. پارادایم توسعه پایدار، همه‌گفتمان‌ها از جمله گفتمان طراحی شهری را تحت تأثیر قرار داده "پیتر کلتورپ"، یکی از نظریه پردازان کاربرد مفاهیم اکولوژیکی در طراحی شهری، این رشته را چنین تعریف می‌کند. "طراحی شهری، چیزی فراتر از پرداختن به زیباشناسی محیط شهری و یا استقرار هنرمندانه عناصر آن است. طراحی شهری با خلق و نگاهداری مکان‌های شهری‌ای سر و کار دارد که در آن پاسخ‌های مناسب به مسائل اکولوژیک، رفاه اقتصادی و زندگی جمعی با یکدیگر تلفیق شده باشد" (گلکار ۱۳۸۷ ص ۱۴).

با توجه به مسائل گفته شده و با توجه به این که توسعه پایدار و مسائل اکولوژیکی در طراحی شهری تاثیرگذار است و طراحی شهری خود مدیریت منظر شهری است و منظر شهری، سطح تماس انسان و پدیده شهر می‌باشد لذا توسعه پایدار بر منظر شهری تاثیرگذار است حال آن که این تأثیرگذاری به چه نحو و چگونه اتفاق می‌افتد و چه میزان از آن را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد جای بسی تأمل دارد.

بیان مساله سه

عنوان: بررسی ارتباط بین محصولات معماری (ساختمان‌ها) و طراحی شهری

طراحی شهری از چند پروژه با احداث چند ساختمان شروع و به محله‌ها و بخش‌هایی از شهر و در نهایت کل شهر ختم می‌شود. به نظر می‌رسد همه‌ی ساختمان‌ها بر محیط اطراف خود تاثیر می‌گذارند، اما اکثر معماران به این که کارشان چه تاثیری بر عرصه‌ی عمومی دارد توجه نمی‌کنند. معماران ساختمان‌ها را برای کارفرمایان مشخص خود می‌سازند به همین دلیل برای آنها خواست عموم مفهومی ندارد، مگر اینکه سود آوری پروژه را بالا ببرد و یا اینکه در مقررات ساختمان سازی پیش بینی شده باشد. منتقدان معماری در چهار حالت، طراحی یک ساختمان یا مجموعه‌ای از ساختمان‌ها را با اهداف طراحی شهری همسو می‌دانند. نخست زمانی که ساختمان‌ها تا حدودی نسبت به زمینه ساخته شده خود عنایت دارد، دوم در حالتی است که ساختمان برای توسعه شهری به عنوان یک محرک کار کند و سوم هنگامی که تسهیلاتی که به صورت سنتی در یک محله یا شهر قرار می‌گیرد، در یک ساختمان واحد چند عملکردی قرار گیرد و بلاخره چهارم زمانی است که چندین ساختمان در یک مجتمع باشد، یعنی پروژه‌های بزرگ معماری.

این مساله که چگونه یک ساختمان واحد چیزی به زمینه‌ی خود می‌افزاید و یا این زمینه را ایجاد می‌کند، به طور اساسی در طراحی شهری مورد توجه است. آیا ساختمان باید با محیط اطراف خود پیوند داشته باشد و یا به طور کامل از آن جدا باشد؟ آیا باید پیش زمینه باشد یا پس زمینه؟